

DERİ, HALI, TEKSTİL VE HAZIRGIYIM SEKTÖRLERİ İÇİN
REACH YOL HARİTASI

REACH Tüzüğü'ne göre, deri, halı, tekstil ve hazır giyim ürünlerinin değil, ürün içerisinde kullanılan/yer alan kimyasalların kaydı ya da bildirim söz konusudur. Bu kapsamda, eşya içinde kullanılan kimyasalların bazı kısıtlara göre Avrupa Kimyasallar Ajansı'na **KAYIT** ya da **BİLDİRİM** zorunlulukları vardır.

REACH sistemi, nihai ürünlerin hammadde tedarikçisi, üreticisi, ihracatçı ve ithalatçısı arasında bilgi paylaşımını zorunlu kılmaktadır. Bu nedenle firmalarımızın ürünleriyle ilgili olarak aşağıdaki bilgileri içeren bir dosya hazırlamaları faydalı olacaktır.

1. Ürünleri içerisindeki kimyasalların ismi, özellikleri
2. Ürün içerisindeki kimyasalların ürünün içerisindeki oranı(konsantrasyon düzeyi).
3. Ürün içerisindeki kimyasalların planlı şekilde salınımının gerçekleşip gerçekleşmediğinin belirlenmesi.
4. Üründe kimyasala ilişkin sertifika, analiz sonuçları vb destekleyici bilgiler
5. Eşya içindeki kimyasalın eşyadaki işlevini, eşyanın kullanım şartlarını, kullanım ile ilgili olası riskleri ve bu risklerden korunma yollarını tanımlayarak bu bilgileri söz konusu dosyada tutmaları REACH'e uygunluk açısından önemlidir.

KAYIT YÜKÜMLÜLÜĞÜ NE ZAMAN ORTAYA ÇIKAR ?

1. Eşya içerisinde herhangi bir kimyasal kullanılmış mıdır?
  - a. **HAYIR = REACH KAPSAMINDA KAYIT YÜKÜMLÜLÜĞÜ YOKTUR.**
  - b. **EVET (DEVAM)**
2. Eşya'da kullanılan kimyasalın salınımı tasarlanmış mıdır?
  - a. **HAYIR = REACH KAPSAMINDA KAYIT YÜKÜMLÜLÜĞÜ YOKTUR.**
  - b. **EVET (DEVAM)**

Tasarlanmış salınım ne demek : Ürün içinde kullanılan kimyasalın ürüne ek bir işlev katması olarak tanımlanmaktadır. Örneğin, Kokulu tişört, cilt bakımına yardımcı olan (kremlili) çorap vb.

Not: Eşyanın eskimesi, yıpranması, aşınması ya da yıkanması nedeniyle veya bir çeşit kaza sonucu salınımı gerçekleşen kimyasalların salınımı, ürüne ek bir işlev kazandırmadığından tasarlanmış salınım olarak değerlendirilmemelidir.

Bu çerçevede tekstil ürünlerinin yıkanması aşamasında boyalar, yumuşatıcılar ve nişasta gibi kimyasalların salınımı tasarlanmış salınım olarak kabul edilmemekte ve kayıt gerektirmemektedir.

3. Salınımı tasarlanan madde'nin yıllık kullanımı 1 ton'u aşıyor mu?
  - a. **HAYIR = REACH KAPSAMINDA KAYIT YÜKÜMLÜLÜĞÜ YOKTUR.**
  - b. **EVET (DEVAM):** Avrupa Kimyasallar Ajansı'na maddenin tekstil ürününde kullanımı ile ilgili **kayıt yapılmalıdır.**

Not: Sadece kimyasalın kaydı yeterli değildir. Kayıt, **kimyasalın ilgili kullanımı için de** (tişörte koku vermesi, çorapta cilt bakımına olanak sağlaması) yapılmalı ve ilgili riskler ve önlemler belirtilmelidir.

Eğer ilgili kimyasallar **söz konusu kullanım için başka bir firma tarafından kaydedilmişse** ikinci bir kayda gerek yoktur.

BİLDİRİM YÜKÜMLÜLÜĞÜ NE ZAMAN ORTAYA ÇIKAR ?

1. Ürettiğiniz ya da ihraç ettiğiniz eşya **yüksek önem arz eden ürünler(SVHC)** içeriyor mu?; Bir başka ifadeyle, eşya içerisinde, Avrupa Kimyasallar Ajansı tarafından açıklanan **SVHC listesinde(Ek XIV)*** yer alan ürünlerden var mı?

- a. **HAYIR = REACH KAPSAMINDA BİLDİRİM YÜKÜMLÜLÜĞÜ YOKTUR.**
b. **EVET (DEVAM)**

SVHC: sağlık ve çevre açısından yüksek önem arz eden maddeler:

- Kanserojen, mutajen veya üreme için toksik (CMR kategori 1 ve 2)
- Kalıcı, biyo birikimli ve toksik(PBT) veya çok kalıcı ve biyo birikimli(vPvB), vb.

*Avrupa Kimyasallar Ajansı **ilk yüksek önem arz eden ürünler(SVHC) listesini (Ek XIV)**, 28 Ekim 2008 tarihinde yayımlamıştır. Bu listede yer alan kimyasalların bildirim gerektirir. Bu liste değişik zamanlarda güncellenecektir. Bu nedenle firmalarımızın, Ajansın internet adresini (http://echa.europa.eu/chem_data/candidate_list_en.asp) takip etmeleri faydalı olacaktır.¹

2. SVHC'nin ürün içindeki konsantrasyonu % 0.1'in üzerinde mi?

- a. **HAYIR = REACH KAPSAMINDA BİLDİRİM YÜKÜMLÜLÜĞÜ YOKTUR.**
b. **EVET (DEVAM)**

SVHC konsantrasyonunun hesaplanması:

$$\text{SVHC Konsantrasyonu[\%]} = (\text{SVHC Miktarı(gr)} \times 100) / \text{Tüm eşyanın ağırlığı}$$

Örnek: 250 gr ağırlığındaki bir tişörtün üretiminde, kumaşların boyanması aşamasında toplam 3 gram ağırlığında SVHC maddesi olarak sınıflandırılan **4,4'-Diaminodiphenylmethane(CMR)** kullanılmıştır.

Bu durumda: SVHC Konsantrasyonu[\%] = 3gr x 100) / 250 gr

= % 1,2 (Konsantrasyon seviyesi aşılmıştır!)

3. SVHC'nin kullanım miktarı yıllık 1 ton'dan fazla mıdır?

- a. **HAYIR = REACH KAPSAMINDA BİLDİRİM YÜKÜMLÜLÜĞÜ YOKTUR.**
b. **EVET (DEVAM)**

Örnek: Bir Türk Firması tarafından üretilen ve SVHC maddesi içeren tişörtler, AB'nin çeşitli ülkelerine yılda toplam 100 tonluk bir miktar ile ihraç edilmektedir. SVHC maddesinin tişört içerisindeki konsantrasyon seviyesi % 1,2'dir.

Bu durumda SVHC'nin kullanım miktarı:

Hacim SVHC [t/yıl] = (SVHC konsantrasyon seviyesi[\%] x 100) x Toplam tişört ihracatı [t/yıl]

= 1,2 x 100 / 100 ton

= 1,2 t/yıl (1 ton /yıl sınırı aşılmıştır!)

4. Normal ve öngörülebilir makul kullanım şartları altında maddenin yaratabileceği risk/maruziyet göz ardı edilebilir mi?

Avrupa Kimyasallar Ajansı, gözardı edilebilecek risk/maruziyet senaryolarını süreç içerisinde açıklayacaktır, firmaların bu açıklamaları takip etmesi gerekmektedir.

- a. **EVET = REACH KAPSAMINDA BİLDİRİM YÜKÜMLÜLÜĞÜ YOKTUR.**
b. **HAYIR = BİLDİRİM GEREKLİ**

SVHC MADDELERİ İÇİN GEREKLİ OLAN BİLDİRİM, 1 ARALIK 2010 YILINDAN ÖNCE AJANS TARAFINDAN AÇIKLANAN ADAY LİSTEYE(EK XIV) EKLENEN MADDELER İÇİN 1 HAZİRAN 2011 TARİHİ'NE KADAR YAPILACAKTIR. 1 ARALIK 2010 TARİHİNDEN SONRA ADAY LİSTEYE EKLENEN MADDELERİN BİLDİRİMİ İSE EN GEÇ 6 AY İÇİNDE YAPILMALIDIR.

SVCH ADAY LİSTESİ VE KULLANIM ALANLARINA İLİŞKİN HAZIRLANAN GÜNCEL TABLOYA ULAŞMAK İÇİN :
http://www.itkib.org.tr/itkib/homepage/reach/REACH_SVHC_Listesi_Kullanım_Alanları_Alternatifleri.pdf

İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ

AB GB & ANLAŞMALAR ŞUBESİ

¹ Ajans 15 maddelik ilk SVHC aday listesini 28 Ekim 2008 tarihinde açıkladı. Listeye şu adresten ulaşılabilir. http://echa.europa.eu/doc/press/pr_08_38_candidate_list_20081028.pdf. Bu liste, değişik zamanlarda güncelleneceği için Ajansın ilgi sayfasını takip etmek gerekmektedir.